

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

7. LISTOPADU 2021

Z obsahu:

Jsmo Boží děti

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 8. září 2021,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Blahoslavená

Jana ze Signy
Libor Rösner
- strana 4 -

Z duchovního pokladu Alice Lenczewské (75)

- strana 5 -

Být apoštolem

Božího Srdce
Duchovní formace
ctitelů Nejsvětějšího
Srdce Pána Ježíše
- strana 6 -

Nejproslulejší ateista uvěřil v Boha

P. M. Piotrowski TChr
- strana 7 -

Fulnek a Spálov - voda pro naše životy

Petr Bobek
- strana 10 -

Milostný obraz Panny Marie Fulnecké

Jsme Boží děti

Katecheze papeže Františka při generální audienci
8. září 2021, Řím, aula Pavla VI.

„Vy všichni jste totiž Boží děti skrze víru v Ježíše Krista, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste se v Krista: už není Žid anebo Řek, už není otrok anebo člověk svobodný, už není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši. A když patříte Kristu, jste tedy Abrahámovo potomstvo a dědici podle zaslíbení.“ (Gal 3,26-29)

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Pokračujeme v naší cestě k prohloubení víry – naší víry – ve světle listu svatého Pavla Galaťanům. Apoštol na tyto křesťany naléhá, aby nezapomněli na novost, kterou s sebou nese Boží zjevení, jež jim bylo zvěstováno. Pavel v naprosté shodě s evangelistou

Janem (srov. 1 Jan 3,1-2) zdůrazňuje, že víra v Ježíše Krista nám povolila, aby se z nás skutečně staly Boží děti a také dědici. My, křesťané, často tuto skutečnost Božího synovství považujeme za samozřejmost. Je však prospěšné, když si natrvalo uchováme vděčnou památku okamžiku, kdy jsme se stali Božími dětmi, tedy svého křtu, abychom pak vědoměji žili podle tohoto velkého daru. Kdybych se vás dnes zeptal: „Kdo z vás zná datum svého křtu?“, myslím, že zdvižených

Pokračování na str. 13

Dát Pánu Bohu všechno... Tak jako ona chudá vdova z dnešního evangelia, která dala do chrámové pokladnice dvě drobné mince – nikoliv ze svého nadbytku, ale ze svého nedostatku. Dala všechno, co mohla. Jaký to má význam – dát Pánu Bohu všechno? Vždyť nic nepotřebuje, naopak on je Dárce všeho. (str. 3) Ale přece jen: touží po lásce člověka, protože on sám je Láska. Neexistuje větší dar, kterým člověk může kohokoli jiného obdarovat, než láska. A ta je vyjádřena také velkodušností. Na prvním místě vůči Pánu Bohu, z toho pak vyplývající velkodušností vůči bližním. Nejde však jen o hmotné statky...

Jak vyplývá ze samé podstaty lásky, ona je záležitostí srdce. A vše, co vychází ze srdce, s sebou nese celého člověka – tedy nejen to materiální a tělesné, ale i duševní, a především duchovní. Proto také ten, kdo obdarovává bližního svojí láskou, vycházející z lásky k Pánu Bohu, nesoustřeďuje se pouze na běžné lidské potřeby, ale touží druhému poskytnout i dobra duchovní. To jsou pohnutky, které daly v lidské historii vzniknout mj. četným zbožným bratrstvům, řeholím, společenstvem zasvěceného života... Protože kde jsou shromážděni dva nebo tři ve jménu Pána Ježíše, on je uprostřed nich a žehná jejich duchovnímu dílu. Tak i ctitelé Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše jsou předurčeni k apoštolátu: vnitřnímu a z něho vycházejícímu vnějšímu. (str. 6) Milovat Ježíšovo Srdce, to je vyjádření vděčnosti za jeho sebeobětovanou lásku. Ta však bývá mno-

ha lidskými dcerami a syny opomíjena, znevažována, ba i vysmívána či pohrdána. Duchovní formace, kterou nepravdělně otiskujeme, je užitečná i pro každého, kdo není členem Čestné stráže Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše. Jsme-li k tomu navíc také ctiteli Srdce Panny Marie, zasvěcujeme se, jsme v té nejlepší možné péči, jaké se nám pro spásu našich duší může dostat. Milovat obě Srdce – Syna a Matky – je nejen vyjádřením lásky k nim, ale zároveň nutně směřuje k projevu velkodušnosti: k Pánu Bohu i k bližním – a to skrze životní příklad a již zmíněný apoštolát.

Ze života svatých, kteří odevzdali Pánu Bohu všechno a sloužili duchovně lidem, se pak přiučme ještě jednomu: člověk pro svůj život zde na zemi nepotřebuje ocenění, chválu, majetek..., ale pouze Pána Boha. Všechno ostatní je nezasloužený Boží dar, který však není cílem našeho pozemského snažení, tím je právě Bůh sám. Je to tak prosté, a přitom existuje tolik lidí, kteří se vzpouzejí tuto jednoduchou pravdu přijmout! A své štěstí hledají jinde, a nenacházejí, nejsou šťastní... Žel, je to rovněž důsledek toho, že se těžko hledají podobně laděné duše, jakou byla blahoslavená Jana ze Signy. (str. 4) Hluk, materialismus současného světa je příliš velký na to, aby zprávy o takových duších zaplnily titulní strany novin a časopisů či úvodní strany webovek...

Editorial

Nelze však ignoranci Boha tímto omluvit, jak ukazuje obrácení proslulého profesora filosofie Antonyho Flewa, považovaného po dlouhá desetiletí za tvůrce současného ateismu. (str. 7-9) Jeho příběh poctivého hledání odpovědi na vědecké otázky potvrzuje učení katolické církve o tom, že lze poznat Boha, Stvořitele všeho, světlem přirozeného rozumu. Nedojde-li někdo k takovému poznání, pak to není kvůli tomu, že by neměl vhodný prostředek, ale spíše kvůli jeho svobodné vůli podléhající hříchu. Je velmi těžké pro hříšnou duši odevzdat ze sebe všechno a přijmout Trojjediného Boha za Stvořitele a svého Pána...

Naopak, jsou situace, kdy je to na první pohled velmi snadné: stane-li se nějaký zázrak – většinou uzdravení – to pak přicházejí zástupy a prosí Pána Boha o milost, jak se stává obvykle na poutních místech. (str. 10-12) Ale nemylme se! Nedojde-li ke skutečnému obrácení srdce, nic nepomůže v osobní krizi, nedostatku prosit Pána Boha o pomoc, když potom člověk stejně vede svůj život ve vyjetých kolejkách, místo toho, aby velkodušně přijal za základ svého života věčnou Pravdu a dokonalou Lásku. Je třeba dát Pánu Bohu ze sebe vše, neboť to, co si člověk ponechá, přivlastní si Zlý.

Prosme tedy Pána, aby v nás uchoval víru, že naše záchrana je jenom u něho, a o sílu jemu odevzdat všechno.

Daniel Dehner

K Ježíši se schází velké množství těch, kteří jej *rádi poslouchají*.⁽¹⁾ I ty patříš mezi ně, proto si pospěš a soustřeď se co nejlépe, abys mohl čerpat užitek z jeho slova.

Již několikrát jsi byl svědkem střetů mezi farizeji, zákoníky a Ježíšem. V těchto sporech nejde o osobní prestiž, ale o zásadní otázku. Ježíš, který je tak milosrdný k zlodějům a nevěstkám, zaujímá nesmiřitelný postoj vůči pokrytectví a pýše, které jsou hlavním důvodem jeho neshod s židovskými předáky. Způsob jejich chování nemá v Božím království místo. Nyní, když má kolem sebe ty, kteří mu dychtivě naslouchají s upřímností a prostotou, pokládá za nezbytné důrazně varovat před *farizejským kvasem*.

Tito pokrytci se proto všemožně snaží vystupovat před druhými jako spravedliví, aby o tom přesvědčili i sami sebe. Místo k sebepoznání tak směřují ke stále větší zaslepenosti, ze které jen těžko nacházejí východisko. Neusilují totiž o opravdovou duchovní velikost, nýbrž sobecky si osvojují pouze vnější znaky postavení, které jim však nepatří. Na jejich varovném příkladu ti Ježíš chce ukázat, že pýcha a sebeláska se netýkají jen těch, kdo jsou v jejich zajetí, ale nakonec poškozují celé společenství. Samolibá povýšenost je totiž porušením spravedlnosti. Pokrytečtí předáci využívají i duchovní službu spíše k tomu, aby uspokojili svou nenasytnou ješitnost. Nečím se proto, že je vlastní slepota přivádí až k bezcitnosti a bezohlednosti, takže se nestydí *vyjít vdovy* v domněni, že je k tomu opravňuje jejich postavení. Křivdí nejvíce těm nejobozejším, protože zneužívají jejich prostou a bezelstnou důvěru. Ti nejchudší jsou sami vděční za každou maličkost a sebemenší službu, a když dávají, ani je nenapadne, že by někdo byl schopen zneužívat jejich štěrnosti. A tak je pokrytci a příživníci bezostyšně vyjídají a ještě si troufají *děkovat Bohu, že nejsou jako ti ostatní*⁽²⁾. Ty se však varuj se jejich ducha! Nemohou být ospravedlněni, protože jsou přesvědčeni, že ospravedlnění nepotřebují. *Po- stihne je tedy tím přísnějším soud.*

Cena daru

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

*Chudá vdova
dala víc než všichni ostatní.*

Aby ti ukázal opačný postoj, odvádí tě Ježíš do chrámu. Posad' se s ním proti chrámové pokladnici. Pozoruj lidi, kteří přicházejí se svými dary. Vidíš tu majetné jedince, kteří okázale vkládají svůj domněle velký obnos. Nezapomněli na toho, komu přinásejí svůj dar, když jim tak záleží na tom, aby je viděli lidé? Všimni

si však té chudé utrpené ženy. Ta se nijak nesnaží upoutat na sebe pozornost. Čeká spíše, až kolem nikdo nebude. Její dar, který přináší, se úplně ztrácí v její sevřené dlani.

Ty dvě drobné mince by sotva upoutaly pozornost lidí. Jak by také mohly, když jsou v lidských očích tak nepatrné. O to více si jich všimá Pán.

Těm bohatým totiž stačilo sáhnout do své pokladnice, aby sem ostentativně přinesli jen ze svého nadbytku. To, co odevzdali, se nijak nedotkne jejich blahobytu. V jejich darech není ani láska k potřebným, ani úcta k Bohu. Vzdávají spíše počtu sami sobě a ani nechápou, že tím vlastně ty druhé ponižují. Ta chudá vdova vůbec neví, co je to nadbytek. Chce-li také přijít a přinést svůj dar, musí se při vši své skromnosti ještě více uskromnit. Dává dokonce ještě více. Dává tu do chrámové pokladnice kus sebe samé. Nemyslí na sebe a nemusí tedy myslet ani na lidské ocenění a chválu, a to ji uschopňuje z celé duše myslet jen na Boha. Bůh hodnotí skutečnou velikost daru podle velkodušnosti srdce. A tak, aniž by kalkulovala, ukládá vdova u Boha vlastně celé svoje jmění na nejvyšší, nekonečný úrok.

Bohu nedáváš proto, že by to Bůh potřeboval. Vždyť všechno, co jsi a co máš, je od něho. Myslíš, že Bůh se neumí postarat, aby potřební měli to, co potřebují? Nepotřebuje tvé peníze, ale tvou velkodušnost a solidaritu. Tvůj dar je pravým darem, je-li výrazem tvé úcty k Dárci všeho dobra a současně výrazem důvěry v jeho starostlivou otcovskou péči. Ten, kdo dává velkodušně Bohu, je stejně velkorysý i k bližním. Cestou k překonání sociální propasti mezi majetnými a chudými nejsou drobty, které boháči dávají ze svého nadbytku, ale to všechno, jak to učinila chudá vdova, když si poslední sousto odtrhla od úst. Ona se nepoměřuje s těmi,

Liturgická čtení

1. čtení – 1 Král 17,10–16

Prorok Eliáš šel do Sarepty. Přišel k bráně města, a hle – jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: „Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil.“ Když mu pro ni šla, zavolal na ni: „Vezmi s sebou také kousek chleba!“ Ona odpověděla: „Jako že je živ Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám pár kousků dřeva, pak půjdu a upeču z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřeme.“ Eliáš jí řekl: „Buď bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív z toho upeč mně malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu. Neboť tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdni se hrnec s moukou a neubude ve džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle dešť na zemi!“ Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahý čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu oleje neubývalo podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáše.

2. čtení – Žid 9,24–28

Kristus nevešel do svatyně, zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby víckrát obě-

Dokončení na str. 9

kteří mají více než ona, ale spíš se sklání k těm, kteří mají ještě méně, aby se s nimi rozdělila i o to poslední. Velkodušní, třeba jsou chudí a mají dost důvodů k tomu, aby si chránili tu svou trošku, nepočítají, zda jim přebývá, ale snaží se pomoci vším, co mají, a sami přijímají dary s pokornou obavou, zda tím nepoškodili někoho potřebnějšího. *Hospodine, který zachováš věrnost na věky, zjednáváš právo utlačeným a dáváš chléb lačným, podporuješ sirotky a vdovy, otevři také oči slepým a vysvobod' ty, které uvěznilo pokrytectví a pýcha.*⁽³⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Mk 12,37; ⁽²⁾ srov. Lk 18,11;

⁽³⁾ srov. Ž 146,6–9.

Blahoslavená Jana ze Signy

Tato italská reklúza patří do zástupu žen, které se rozhodly odevzdat svůj život se vším všudy, radikálním způsobem Bohu – nechaly se zaživa zardít a takto v odosobnění dále trávily všechny svůj čas. Potřebovaly ke svému životu jedno jediné, přesněji řečeno Jednoho Jediného – živého Boha, kterého nade vše milovaly.

Za rok jejího narození se nejčastěji udává letopočet 1244. Ví se, že se narodila v okolí Florencie, jen není jasné, zda na levém břehu řeky Arno v městečku Signa, anebo na pravém v podhradí opevněného hradu San Martino. Také se ví něco málo o jejím dětství: Jana pocházela z nuzných poměrů a už jako malá pásala dobytek – patrně bohatších sousedů, čímž si vydělávala na chleba.

Další zprávy se opět různí – podle jedné verze žila celý život v panství, podle druhé se vdala za chudého pastevce, avšak velmi brzy ovdověla. Poté již v pramenech opět panuje shoda: Jana zahořela touhou po životě ve františkánském ideálu a z rukou menších bratří sv. Františka přijala po určité přípravě hábit františkánských terciářů.

Zbytek života potom strávila v ústraní – na okraji Signy coby reklúza v malé zarděné cele, kde se světem měla spojení pouze skrze malé okénko, jímž dostávala potravu i Eucharistii. Jinak se oddávala modlitbám, rozjímání a kajícím praktikám. A opět – není známo, kdy přesně život reklúzy započala, ani kdy se stala terciářkou a jak dlouhý čas mezi oběma akty uběhl. Ale právě v oněch praktikách duchovního života vedle „povolání“ k tomuto stavu oběti spočíval princip bytí reklúzou, jak ho žily i jiné světice, o nichž již byla na stránkách Světla rovněž řeč, např. bl. Dorota z Montavy (č. 25/2018), či sv. Koleta (č. 9/2019). Po zásluze je provázela pověst svatosti.

Ani Jana nebyla výjimkou, co se života ve svatosti týče. Lidé tehdejších dob na ženy učinivší takto závažné rozhodnutí nepohlíželi jako na podivínky či fanaticky, jako mnozí lidé doby dnešní. Vnímali, že jsou nadány milostí shůry. Z tohoto důvodu je také vyhledávali a prosili o radu ve svých záležitostech, včetně těch duchovních. Ani v tom nebyla Jana výjimkou. Přicházeli k ní třeba i jen pro slova útěchy a přicházeli z pořádné dálky.

Druhá polovina 13. století byla v Itálii bohatá na moudré ženy, často prostého původu, které přitahovaly zástupy lidí svou zbožností a jasnoživotostí. Nemusely se přitom stát reklúzami – vzpomeňme jen sv. Andělu z Foligna či sv. Markétu z Cortony.

Blahoslavená Jana ze Signy není v naší zemi možná tak známá, avšak v jejím rodném Toskánsku se památka na ni udržela dodnes, což svědčí o tom, že opravdu musela být mimořádnou osobností. Vždyť Toskánsko, natož Itálie se může pyšnit desítkami jiných velkých světců. „Pouze“ za život v zarděné cele se Janě blahořečení nedostalo. To by pak museli být blahořečení všichni, kdo strávili svůj život tímto způsobem, a že takových rozhodně nebylo poskrovnu.

A to nehovoříme o tom, že beatifikace či kanonizace ve středověku nebyla tak častým jevem, jako je tomu dnes. Vždyť ji samotnou vyzdvihl ke cti oltáře až papež Pius VI. roku 1798 – dílem i proto, že dokumentace shromažďovaná k jejímu blahořečení už ve 14. století podlehla zkáze v důsledku přírodních

Blahoslavená Jana ze Signy

nebo válečných katastrof. To ovšem nebránilo věřícím, aby její kult neživilí třeba i slavnými procesími. Ve své době se jich v Signě i ve Florencii účastnili i mocní Medicejové. Musela se tedy vyznačovat něčím výjimečným – nebyvalou zbožností a moudrostí, o nichž vyprávěli ve svých domovech ti, kteří k chudíčké pasačce ze Signy přicházeli.

Činit tak mohli až do 9. listopadu 1307, kdy odešla ke svému Stvořiteli. Podle legendy se v okamžiku její smrti rozezněly samy od sebe zvony okolních chrámů. Pro lidi to bylo znamením čehosi mimořádného, co si nedovedli vysvětlit. Utíkali proto do Janiny poustevny, aby se jí dotázali na příčinu tohoto jevu, ale zastali ji už mrtvou: našli ji klečící, jako by klidně spala, s blaženým výrazem tváře obrácené pohledem k nebi.

Nebyl to jediný zázrak, který se jí připisuje. Už jako dítě měla Jana během jedné hrůzostrašné bouře přesvědčit ostatní pasáčky, aby se skryli pod korunou rozložitého stromu. Ačkoliv se to přičilo všem zaběhlým zvyklostem, ostatní ji poslechlí, a ačkoliv seblesky křížovaly přímo nad jejich hlavami, skupince na Janin popud se modlící nezkřivily ani vlásek. Později, již jako dospělá, podle dochované zvěsti jednomu člověku zmlátajícimu se na pramínce ve vlnách rozbouřené řeky hodila svůj plášť, díky němuž se onen muž zachránil.

Se zázraky neustávala ani jako reklúza. Ony jsou vlastně jedinými podrobnějšími záznamy jejího života. Hovoří se např. o manželích, kteří pro ni připravili jídlo na několik dní, přičemž si sami ponechali malý zbyteček, který je nemohl zasytit. Janě pochopitelně nic neřekli, nicméně po návratu domů s úžasem zjistili, že hrnec mají vrchovatý.

Obyvatelé Signy ji považovali za ochránkyni svou i svého městečka. Nescetněkrát se stalo, že svou modlitbou přispěla k uzdravení nemocného ubožáka, hlavně však dokázala navracet zbloudilé zpět na správnou cestu a ukazovat světlo víry pochybujícím. Šest očividných a církví svatou uznaných zázraků se mělo stát za Janina života, jednadvacet po její smrti.

Dnes odpočívá ve skleněné rakvi uložené v kostele sv. Jana Křtitele. Každoročně se na Pondělí velikonoční koná v Signě procesí, jehož účastníci jsou převlečení do historických kostýmů.

Z duchovního pokladu Alice Lenczewske (75)

Místa v textu označená „†“ jsou slova Ježíšova, místa označená „•“ jsou slova Matky Boží, andělů, svatých či duší v očistci. Biblické texty jsou vždy od Ježíše po Alicině modlitbě a prosbě o slovo v duchu tzv. náhodného otevření.

Oproti předcházejícímu „Świadectwo“ Alice ve „Słowo pouczenia“ neoznačila každou Ježíšovu výpověď křížkem a svoji polopauzou, učinila to pouze částečně. Zachováváme autentický zápis mystičky.

Středa 24. 11. 1993, 20 h.

Sliby obětované Bohu mají sílu. Já na ně pamatuji vždy, dokonce i když ty na ně zapomináš.

Jsou závažné a závazné vždy – pokud se jich vědomě nezřekneš. Ale za těchto okolností jsou břemena v důsledku slibu zlomena.

Nedodržení (z vlastní vůle) slibu daného Bohu je tragédií pro člověka a on nikdy nedozná klidu ve svém srdci.

„Blaze těm, kdo vedou bezúhonný život, těm, kdo žijí tak, jak učí Hospodinův zákon.

Blaze těm, kdo zachovávají jeho svědectví, těm, kdo se na jeho vůli dotazují celým srdcem.“ (Ž 119,1–2)

Pondělí 7. 3. 1994, 22:30 h.

– Být pod Ježíšovým křížem – a je třeba tam být vždycky – to je být pod křížem každého člověka se srdcem vzývajícím milosrdenství a s rukama připravenými k činu.

Ježíš je jakýmsi způsobem ukřižovaný v každém z lidí a je třeba tam být jako Maria, aby nezůstal sám a opuštěný vůči moci zla.

Není možné ve svém srdci říkat „neznám toho člověka“, poněvadž to kdysi řekl Petr⁽¹⁾ a hořce toho litoval, když se ho dotkl pohled Krista, kterého zapřel ze strachu o sebe.

Nesmyslem je zapřít Krista z obavy o sebe – vždyť záchrana je jenom u Něho, a ve vzdálení se od Něj – zkáza.

Pátek 2. 2. 1996 / Obětování Páně

† Tento rok dává lidem na výběr: buď to se stanou lepší, nebo zhynou.

Planeta Země v sobě skrývá tajemství, kterému se nevyrovná žádné nebeské těleso.

Tady se rozehraje zápas o existenci Dobra nebo zla.

Zvítězí Dobro za cenu vyhlazení toho, co holduje zlu. A nastane MÍR.

Když rozum spí, Moje Pravda se může objevit čistá, bez doplňků představ a lidských tužeb.

– Dnešní slova jsem zapsala bezprostředně po probuzení. První dvě věty jsem dostala ve snu a vzbudila jsem se s přesvědčením, že je musím zapsat. Další potom.

Sobota 3. 5. 2003

† Nebuď na sebe příliš přísná. Já sám ti dám dost obtíží a těžkostí nutných pro tvoje dobro a pro dobro jiných lidí.

Sobota 6. 3. 2004

† Nečekej od sebe nic kromě náklonnosti ke hříchu. Mimo Mne není pro tebe nic dobrého, tím víc nyní v době satanských temností nad světem. Satan je všude, a místem záchrany jsou jenom Moje Rány – ty otevírají brány spásy.

Pondělí 21. 3. 2005

† Tak jako existuje stav milosti nebo stav hříchu, tak může rovněž existovat stav odevzdanosti.

Teď právě toužím, aby byl v tobě – přijmi ten dar s horoucím srdcem, raduj se z něho a zůstávej v něm. To je tvůj nový život: Můj život v tobě.

Čtvrtek 22. 6. 2006

† Pohleď na Moje Rány. Ony tě naučí lásce. Ukážou ti hloubku lásky a cenu lásky.

Kontempluj Moje Rány a Můj pohled z kříže, všechno ti řeknou a objasní – víc než jakákoliv slova.

[...]

Mojí touhou je, aby každé tvé setkání s druhým člověkem bylo setkáním se Mnou – vědomým z tvé strany – zanořeným v Mém pohledu lásky.

Každá tvá myšlenka o druhém člověku (o každém člověku) ať je taková – přinášející záchranu, obdarovávající Mou spásou.

Nejvíce se to dotýká těch, kteří jsou daleko ode Mne, kteří zraněním vlastní duše zraňují druhé, zraňují i tebe.

Pokud zraňují tebe, znamená to, že volají o pomoc, po Mém milosrdenství, které je tvým prostřednictvím může léčit.

Dotýkej se jich Mým pohledem lásky.

Neděle 13. 1. 2008

† Tolik je zapotřebí udělat, a ty se býváš sebou.

Pohleď: Moje děti hynou. Co děláš pro to, abys je zachránila?

Je pravda, že Mi odevzdáváš sebe a všechno, co je zmíněno v textu, který se modlíš. Vezmi ale do úvahy to, že když se něco někomu odevzdá, už není tvou záležitostí na to myslet a zabývat se tím. Už to nemáš, jde to mimo tebe. Tvá péče skončila odevzdáním – pokud to odevzdání bylo opravdové a úplné, pokud jsi vykonala všechno, co bylo v tvé moci.

Dbej o řádné předání a stále se snaž je zdokonalovat a prosit Mne, abych tě učil takové odevzdanosti a odstupu k sobě samé.

Tvoje péče o bližní, především o ty, kteří jsou svěřeni do tvých modliteb a přímlov, ať spočívá v jejich svěřeni do Mé péče a Mému milosrdenství.

(Pokračování)

Z knihy Alicja Lenczewska:
Słowo pouczenia.

Wydawnictwo Agape sp. z o.o.,
wydanie drugie zmienione, Poznań 2019.

Přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mt 26,74; Mk 14,71.

Nejproslulejší ateista uvěřil v Boha

Dne 9. prosince 2004 informovala agentura Assotiated Press, že nejproslulejší ateista světa, profesor filosofie Antony Flew, uvěřil v existenci Boha. Celý svůj dřívější život zasvětil dokazování, že Bůh neexistuje. Publikoval více než 30 knih, které utvářely program současného ateismu.

Antony Flew (1923–2010) byl bezpochyby nejvýznamnějším ateistickým filosofem za posledních 100 let. Vypracoval originální a systematickou ateistickou doktrínu, uvedl nové argumenty proti teismu. Zapsal se do panteonu největších filosofů ateistů, takových jako D. Hume, A. Schopenhauer, L. Feuerbach a F. Nietzsche. Proto bylo jeho obrácení bezpochyby velikou událostí.

Cesta k ateismu

Antony Flew se narodil v roce 1923 v Londýně, vyrůstal v Cambridge. Jeho otec byl pastorem metodistické církve, přednášel teologii Nového zákona na metodistickém kolegiu v Cambridge a mnoho let byl rektorem této vysoké školy.

Flew přiznal, že jako chlapec byl rádným upřímným křesťanem, avšak nepřilíš horlivým. Odříkávání modliteb a chození do kostela bral jako obtížnou povinnost. Na konci střední školy ztratil Antony víru v Boha. Vyznal: „Domácí prostředí, ve kterém jsem byl vychován, mi vštipilo nadšení pro kritická zkoumání, která mne nakonec přivedla k odmítnutí otcovy víry.“ (*Bóg istnieje*, s. 39) Jedním z hlavních důvodů odmítnutí víry v Boha byl pro něj problém existence zla. Mladík tvrdil, že existence všemohoucího a milujícího Boha se neslučuje s projevem zla a s utrpením ve světě. Chlapec dlouho skrýval před rodiči svůj ateismus. O svém rozchodu s vírou je informoval teprve v lednu 1946.

Studia a akademické působení

Antony začal studium na oxfordské univerzitě v roce 1942. Jeho vzdělávání přerušilo povolání do vojenské služby. K dennímu studiu se vrátil až v lednu 1946. Diplomové zkoušky udělal s nejvyšším oceněním v roce 1947 a o rok později začal přednášet v oxfordském kolegiu Christ Church.

Flew byl ovlivněn naukou a erudicí proslulého spisovatele C. S. Lewise, se kterým se v Oxfordu častokrát setkal. Považoval ho za nejpřesvědčivějšího křesťanského apologetu.

V Oxfordu Antony poznal svou budoucí ženu Annis Donnisonovou. Ačkoliv Flew nevěřil v Boha, respektoval morální zásady přejaté od rodičů. Nikdy se nepokoušel žít se snoubenkou před svatbou, protože byl přesvědčen, že spolužití před- a mimomanželské je morální zlo. Trpělivě čekal několik let, až Annis ukončí studia, a teprve potom měli svatbu.

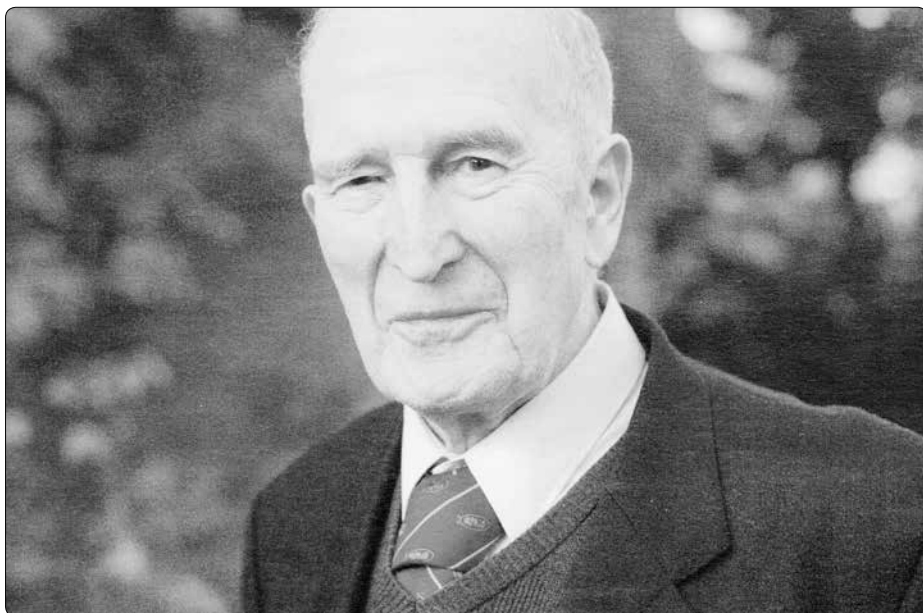
V roce 1950 začal Antony působit jako profesor filosofie morálky na univerzitě v Aberdeenu (Skotsko). Po čtyřech letech přesídlil do Anglie a převzal katedru filosofie na univerzitě v Keele, kde

že Bůh neexistuje. 2. Přikláním se k přesvědčení, že vesmír nemá počátek ani konec; v podstatě neznám ani jeden dobrý důvod, který dovoluje pochybovat o kterémkoliv z těch hypotéz. 3. Jsem přesvědčen, že živé organismy v nezměrně dlouhém čase vyevoľovaly z neživé hmoty.“ (*tamtéž*, s. 97)

Bůh existuje

Profesor Antony Flew ustavičně bojoval s otázkami týkajícími se existence Boha, vytrvale hledal pravdu a nakonec ji našel. Během svého akademického působení vedl často veřejné diskuse s filozofy, kteří měli jiné názory. V květnu 2004 se na Newyorské univerzitě odehrála veřejná debata, které se účastnili Antony Flew, izraelský vědec Gerald L. Schroeder (autor bestsellerových knih na téma věda a víra, a to především knihy *The Science of God*) a skotský filosof John Haldane.

Všichni očekávali nejživější diskusi mezi nejnámějším ateistou a dvěma vědci věřícími v Boha. Hned na začátku konference, k velkému zaskočení všech, profesor Flew prohlásil, že odmítá ateismus

Filosof Antony Flew

přednášel 17 let. V lednu 1973 začal pracovat na univerzitě v Readingu, kde působil do konce roku 1982. Dalších šest let, až do svého důchodu, působil na univerzitě v Bowling Green.

Profesora Flewa fascinovaly tři velké filosofické otázky: Bůh, svoboda a nesmrtelnost. Jako ateista tvrdil: „1. Víím,

a že přijímá existenci Boha. Říkal: „Takže teď věřím, že vesmír povolala k existenci nekonečná Inteligence. Věřím, že skvělé zákony řídící vesmír vyjevují to, co vědci nazvali Božím rozumem. Věřím, že život a jeho vytváření mají počátek v božském Pramenu.“ (*Bóg istnieje*, s. 118) V průběhu diskuse učenec argumentoval, že

nejnovější bádání o počátku života ukazují na existenci tvůrčí inteligence Boha. Konstatoval, že zkoumání DNA „odhalila tak nevěrohodnou složitost struktur nutných pro vytváření života, že to podle mne dokazuje, že spojení těch zvláště odlišných elementů takovým způsobem, aby navzájem spolupracovaly, se muselo dít s účastí inteligence. Jde o kolosální složitost všech těch elementů a neobyčejnou subtilnost způsobů, kterými navzájem spolupracují. Šance na náhodné spojení těch dvou aspektů je prostě nepatrná. Všechno je záležitostí zvláštní složitosti, která plodí ty účinky a ve mně budí dojem něčeho, co vytvořila Inteligence.“ (tamtéž, s. 104)

„Provedl jsem opravdový »obrat«,“ vyznal Flew, „a jmenovitě to, že jsem po uplynulých šedesáti letech ateismu prohlásil veřejně, že jsem změnil barvy klubu. Zároveň, ačkoliv už jsem se díval z jiného bodu vidění, jsem se stejným angažováním se a stejně tak poctivě hrál dál, musím to tak říci, stejnou hru.“ (tamtéž, s. 93–94)

Odmítnutí ateismu profesorem Flewem bylo šokující informací pro všechny a v prostředí ateistů vyvolalo skutečnou hysterii. Objevily se komentáře plné fanatické nenávisti a naprostého nedostatku tolerance. Hodně vědců však vyjádřilo uznání intelektuální poctivosti badatele. Profesor Alvin Plantinga napsal: „To je pěkný důkaz poctivosti profesora Flewa. Ačkoliv tolik let odmítal ideu Stvořitele, dokázal přiznat, že toho víc mluví pro opačné stanovisko.“ (tamtéž, s. 101)

„Opíčí tvrzení“

V průběhu proslulé debaty s účastí profesora Flewa na Newyorské univerzitě v květnu 2004 byla nedocenitelná argumentace Geralda Schroedera, který přirovnal tvrzení, že život vznikl náhodou, k přesvědčení, že stádo opic mlátící slepě do klávesnice počítače napíše Shakespeareův sonet. Pro profesora je to „opíčí tvrzení“, obyčejná hromada nesmyslů. Podle jeho mínění tvrzení, že vznik života je dílem náhody, je v kontextu nejnovějších vědeckých bádání naprostý nesmysl.

Flew ho po 60 letech obrany ateistického světového názoru odmítl proto, že současná věda předkládá tři aspekty přírody, které ukazují na existenci Boha. „Aspekt první,“ napsal badatel, „spočívá v tom, že příroda je poslušná zákonů.

Aspekt druhý je život, čili inteligentně zorganizované a účelově působící bytosti povstalé z hmoty. Aspektem třetím je sama existence přírody.“ Flew položil zásadní otázku ateistům, svým bývalým kolegům: „Jakou možnou nebo nemožnou věc bys uznal za důvod, který by tě přinutil alespoň uvažovat o existenci vyššího Rozumu?“ (tamtéž, s. 118)

Flew zkritizoval Richarda Dawkinse za to, že úplně znevažuje a pomíjí padesátiletý vědecký výsledek genetických bádání. A jeho *Samolibý gen* „je knížka velice šalivá a matoucí hlavu obyčejným lidem. Už jako ateistický filosof jsem považoval toto popularizující dílo za svým způsobem stejně škodlivé jako třeba *Nahá opice* či *Lidské zoo* Desmonda Morrisse“ (tamtéž, s. 109).

Intelektuální poctivost

Profesor Antony Flew po celou dobu svého filosofického vyčkávání zachovával intelektuální poctivost.

„Má cesta k objevení Boha,“ napsal, „je dodnes poutí rozumu. Šel jsem za myšlenkou, kamkoliv mě vedla. A přivedla mě k přijetí existence nezávislého, neměnného, nemateriálního, všemocného a vševědoucího Bytí.“ (tamtéž, s. 189)

Flew neustále analyzoval výsledky zkoumání v přírodovědních oborech a získával logické závěry z vědeckých údajů. Řídil se Sokratovou zásadou: „Za daným

logickým postupem musíme jít, kamkoliv vede“, a tedy zásadou směřování za důkazy, které vedou k pravdě. Napsal: „Řídila mne vždy vůle hledat opravná logická uvažování, která vedou k pravdivým závěrům.“ (tamtéž, s. 111) Vytrvale hledal odpověď na nejdůležitější otázky: Kde se vzaly zákony přírody? Jakým způsobem se vytvořil život z neoživené hmoty? Jakým způsobem vznikl vesmír? „Co znamená, že něco je živé, a jakým způsobem se to váže s celkem faktů z oboru chemie i genetiky viděných jako jistý celek?“ (tamtéž, s. 120)

Flew akceptoval logický závěr, že není možné objasnění počátků života s opřením se o samotnou hmotu. Napsal: „Během posledních 100 let vynikající učenici, mezi nimi rovněž někteří z nejlepších současných vědců, stvořili filosoficky oslnující vizi racionálního vesmíru vnořujícího se z božské Mysli. Taková je situace, že vlastně ten speciální obraz světa teď považuji za nejlepší filosofické objasnění množství jevů, se kterými mají co do činění jak odborníci, tak i laici.“ (tamtéž, s. 121)

Profesor Flew uvěřil v existenci Boha cestou rozumových vyčkávání, bez odvolávání se na nadpřirozené jevy. Odhalil jeho existenci v důsledku „pouti rozumu“.

Zásadní vliv na Fleweovo odmítnutí ateismu měly dvě knihy: *The Rediscovery of Wisdom*, napsaná Davidem Conwayem, a dílo Roye Abrahama Vargheseho *The Wonder of the World*.

Podle Flewa nejpřesvědčivější argument ukazující na existenci Boha představil vynikající britský profesor David Conway, který napsal: „Za objasnění světa a jeho bohaté formy Aristoteles uznává Bytí, kterému připisuje následující vlastnosti: neměnnost, nehmotnost, všemohoucnost, jednotu čili nedělitelnost, dokonalou dobrotu a nespornou existenci. Tak tedy ten soubor atributů je překvapivě podobný vlastnostem, jaké se Bohu připisují v židokřesťanské tradici. Ta podobnost plně ospravedlňuje domněnku, že když Aristoteles mluvil o příčině světa, měl na mysli tu božskou bytost, která je předmětem uctívání v obou náboženstvích (...). Objasněním světa a jeho bohaté formy je to, že je dilem vyšší, všemocné a vševědoucí Inteligence, kterou obvykle nazýváme Bohem a která stvořila svět, aby

Filosof Antony Flew

povolala k existenci a poskytovala podporu rozumným bytostem.“ (D. Conway, *The Rediscovery of Wisdom*, s. 74)

Podle Flewa se stalo nesporným, že na existenci Boha Stvořitele je možné usuzovat z velmi precizního projektu přítomného v přírodě. Pozorujeme v ní totiž obrovskou uspořádanost a existenci trvalých racionálních zákonů, pravidel, která jsou matematicky přesná, všeobecně platná a navzájem se sebou provázaná. Einstein je nazval „vtěleným rozumem“. Odkud se bere v přírodě harmonie, rozumný pořádek? Tu důležitou otázku si kladli největší učenci: Newton, Einstein, Heisenberg a další. Jedinou rozumnou odpovědí na to bylo konstatování, že zdrojem pořádku ve Vesmíru je Boží rozum.

Vynikající vědci nejsou ateisty

Profesor Antony Flew zdůrazňoval fakt, že mnoho vynikajících současných vědců považuje zákony přírody za „myšlenkový proud Božího rozumu“. Vytýkal R. Dawkinsovi, že ve své knize *Vybájeň Bůh* využívá lži, když tvrdí, že Albert Einstein byl ateista. Když totiž Einsteina označovali za ateistu, tak on vždycky protestoval: „Dooopravdy mě vždycky zlobí, když oni (lidé, kteří tvrdí, že Bůh neexistuje) mě citují, aby podepřeli svoje názory. (...) Nejsem ateista a nemyslím, že bych se mohl nazývat panteista. Nacházíme se v situaci malého dítěte, které vchází do obrovské knihovny vyplněné knihami v mnoha jazycích. Dítě ví, že ty knížky musel někdo napsat. Neví jak. Nezná jazyky, ve kterých jsou napsány ty knížky. Dítě se domnívá, že knížky jsou uspořádány podle jistého tajemného pořádku, ale nerozumí mu. Myslím, že vlastně v takové situaci se nachází i ten nejinteligentnější člověk vůči Bohu. Vidíme vesmír záračně uspořádaný a podléhající jistým zákonům, ale ty zákony chápeme jenom mlhavě. Naše omezené smysly si uvědomují existenci tajemné síly, která hýbe konstelacemi.“ (M. Jammer, *Einstein and Religion*, Princeton 1999, s. 44)

Einstein tvrdil, že zákony vesmíru hovoří o existenci Boha, který je duchem, ale „nekonečně převyšuje ducha lidského, a jemu tváří v tvář, když si je člověk vědom, jak nepatrné má možnosti, musí pociťovat pokoru“. Podle Einsteina, poznáváme-li přírodu, poznáváme Boha.

I když příroda není Bohem, stejně poctivé vědecké zkoumání přírody vede vždy k víře (srov. *tamtéž*, s. 148). V jednom ze svých dopisů Einstein přiznal: „Nikdy jsem nenašel lepší označení než »náboženská« pro víru v rozumnou přirozenost skutečnosti a její neobvyklé dostupnosti lidskému rozumu. Tam, kde ta víra chybí, věda se zvrhává do šablonovité procedury.“ (A. Einstein, *Lettres a Maurice Solovine...*, Paris 1956, s. 102–103)

Tvůrci kvantové fyziky: Max Planck, Werner Heisenberg, Erwin Schrödinger a Paul Dirac viděli výrazné spojení zákonů přírody s myslí Boha. Planck tvrdil, že není vůbec žádný rozpor mezi vědou a vírou, „poněvadž jedna je doplněním druhé, (...) náboženství a přírodní vědy bojují těsně vedle sebe v nikdy neustávající kruciátě proti skepticizmu i pověře (...) (a tedy) »za Boha.«“ (M. Planck, cit. z: Ch. C. Gillespie, *Dictionary of Scientific Biography*, New York 1977, s. 168) Podobné stanovisko prezentuje mnoho vynikajících současných vědců, jako: Paul Davies, John Barrow, John Polkinghorn, Freeman Dyson, Francis Collins, Owen Gingerich, Roger Penrose, Richard Swinburne a John Leslie.

Paul Davies, nejvýznamnější interpret současné vědy, píše: „Ateisti tvrdí, že zákony přírody existují bez příčiny a že Vesmír je v konečném výpočtu nesmyslný. Nemohu s tím jako vědec souhlasit.

Musí existovat neměnný racionální začátek, který je kořenem logické a uspořádané přirozenosti Vesmíru.“ Všichni vědci, kteří se řídí intelektuální poctivostí, shodně tvrdí, že vesmír ve všech svých rozměrech je logický a racionální, a proto ukazuje na existenci Boha.

Písmo svaté a učení katolické církve předávají stejnou pravdu, že „Bůh, počátek a cíl všech věcí, může být s jistotou poznán ze stvořených věcí přirozeným světlem lidského rozumu“ (II. vatikánský koncil, *Dei verbum*, 6).

Každý, kdo upřímně hledá Boha a je intelektuálně poctivý, ho jistě najde, tak jak se to stalo v životě profesora Antonyho Flewa. Avšak poznání Boha, který zjevuje celou pravdu o sobě, se uskutečňuje pouze na rovině víry – skrze navázání osobního vztahu lásky.

„Nedojde-li člověk svým rozumem až k tomu, aby poznal Boha, stvořitele všeho, pak to není kvůli tomu, že by neměl vhodný prostředek, jako spíše kvůli překážce, kterou klade jeho svobodná vůle a jeho hřích,“ potvrdil sv. Jan Pavel II. (*Fides et ratio*, 19)

Proto, jak psal svatý Pavel, „nemají výmluvu“ ti všichni, kteří „svou nepravostí potlačují pravdu“ (srov. Řím 1,18–20).

Z Milujcie sie! 5/2019 přeložila -vv-

(Redakčně upraveno)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

toval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hřích. A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objeví se podruhé – ne už pro hříchy – ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají.

Evangelium – Mk 12,38–44

Ježíš učil zástupy: „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách,

mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjídají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud.“ Potom se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů. Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí.“

Fulnek a Spálov – voda pro naše životy

Voda je motivem, který příběhy i duchovní podstatou poutních míst prostupuje často. Abychom se napili té, která naše životy obohacuje svou zázračností, nemusíme putovat daleko. I v České republice se setkáváme s prameny, které přinesly nebo přinášejí nejedno uzdravení. Ovšem nemusí se jednat pouze o vodu jako takovou. Uzdravovat dokáží i slzy. Slzy roněné Pannou Marií.

FULNEK

Se slzami Bohorodičky se můžeme setkat ve Fulneku. Toto městečko v okrese Nový Jičín, které leží jak na Moravě, tak ve Slezsku, známe především ve spojení s Janem Amosem Komenským. Učitel národů zde působil a svůj pobyt sám označil za tři nejšťastnější roky svého života.

Domov zde v současnosti nachází přibližně 5 600 obyvatel. Doložená historie sahá do vzdáleného roku 1293, přičemž tehdejší první písemná zmínka hovořila již o plně fungujícím městě, ve kterém nechyběly ani fara s kostelem.

O něm se neví, kdy přesně byl vystavěn, zato je známo jeho zasvěcení svatým Filipovi a Jakubovi. Přitom se stále nacházíme daleko předtím, než se Fulnek stal cílem poutníků, stejně jako při dalším milníku v roce 1389.

Tehdy byl při kostele Benešem z Kravař založen klášter, do něhož tento mistr komory římského krále Václava IV. povolal augustiniány kanovníky. Kostel byl také přsvěcen ke cti Nejsvětější Trojice.

Pro další část historie musíme učinit velký skok. Během něho si zmiňme několik požárů nebo pustošení švédskými vojsky, procházejícími místem během třicetileté války. Kostel i klášter byly ale po

každé opraveny a mohly se tak stát dějištěm dalších významných událostí.

Pro poutníky, kteří sem přicházejí, je pak velmi důležité 18. století. Konkrétně na konci jeho 40. let se začalo s rozšiřováním kostela, a to pod vedením stavitele Mikuláše Thallhera. A především pod dojmem událostí, které jsou dodnes označovány za zázrak.

Slzy Panny Marie

Kapitoly Fulneku coby poutního místa jsou psány i kapkami slz. Slz, které byly spatřeny na obraze Panny Marie Pomocné, taktéž Panny Marie Fulnecké.

Příběh samotného obrazu začal 1. října 1648. Tehdy byl v oboře zastřelen devatenáctiletý Pavel Mudrák. Tím ovšem tragédie v jeho rodině nekončily, protože neuplynul ani rok, když 3. března 1649 zemřel jeho dvaadvacetiletý bratr Ondřej.

Jeich zarmoucení rodiče fulneckému kostelu roku 1678 darovali obraz s Pannou Marií, držící v náručí malého Ježíška. Byl postupně umístěn na různých místech, až byl roku 1746 pověšen na klášterní zeď za kostelem. Tam k němu přicházeli věřící, pokládali k němu květiny a uctivali u něho Bohorodičku.

V sobotu 31. května 1749, den před svátkem Nejsvětější Trojice, si k němu

okolo páté hodiny odpolední našel cestu i panský sluha Jan Jiří Losert. Při své pobožnosti si všiml, že pravé oko Panny Marie je čímsi ušpiněné. Během následující

Milostný obraz Panny Marie Fulnecké

mše svaté na obraz stále myslel a po bohoslužbě se k němu vrátil. Přistoupil blíže a všiml si, že ze zmíněného oka Bohorodičky kanou tři slzy, přičemž ta prostřední stéká na malého Ježíška. Zároveň viděl, že slzavé je i druhé oko Panny Marie.

Ještě před sedmou hodinou večerní neobvyklý jev spatřilo zhruba dvanáct dalších lidí. Mezi nimi i kostelník Josef Hopp, který o události spravil děkana Josefa Barwiga. Ten slzy osušil šátkem a zároveň všem přítomným řekl, aby o události pomlčeli.

Síla zázraku ale byla velká a svědectví se mezi ostatní dostala zakrátko. Obraz spojil do jedné skupiny bohaté i chudé, kteří se zde ještě tentýž večer shromáždili ve jménu Panny Marie. A nejinak tomu bylo i jiné dny. Pobožnosti, podpořené vysvětlením z řad duchovenstva, že muselo opravdu jít o zázrak, byly stále navštěvo-

Kostel Nejsvětější Trojice ve Fulneku

Interiér kostela Nejsvětější Trojice ve Fulneku

vanější. Přicházeli věřící nejen z blízkého okolí, ale také poutníci z daleka.

Mnoho z nich zároveň podávalo zprávy o tom, že jejich prosby vyřčené u obrazu Bohorodička vyslyšela a poté prosebníky obdařila svou milostí. Obraz byl zakrátko zarámován a doplněn o lampu, která hořela bez přestání. Postavena k němu byla i malá dřevěná kaplička.

Nový kostel

Vzhledem k velikosti zdejších událostí ovšem není překvapením, že nakonec zde byl vystavěn svatostánek mnohem větší. Nejprve se počítalo se zděnou kaplí. Finance zajišťovala sbírka pořádaná fulneckými občany. Dne 10. prosince roku 1749 se také začalo s odkopáváním skalnatého svahu, který stavbě bránil.

Je zaznamenáno, že z očí Panny Marie skanuly další slzy, stejně jako mnoho případů její milosti vůči těm, kteří hledali u obrazu útěchu.

Co se samotné stavby týče, nakonec nezůstalo ani u zděné kaple, ale bylo rozhodnuto o postavení velkého kostela.

Kapucínský kostel sv. Josefa

A tak 5. květen 1750 vešel do místních dějin jako den, kdy byl do základů položen vůbec první kámen. A 19. říjen v témže roce zase jako okamžik, kdy se uskutečnila slavnost položení kamene základního – konkrétně na místo, kde byl předtím umístěn zázračný obraz.

Práce pak byly ukončeny v roce 1760. Dne 22. října chrám vysvětil olomoucký biskup Mons. Jan Karel Leopold hrabě Scherffenberg.

Kostel sv. Josefa

Pouť ve Fulneku by neměla skončit navštívením areálu při kostele Nejsvětější Trojice. Nemenší duchovní zážitek totiž dostaneme i v nedalekém kostele sv. Josefa, který je spojený se soškou Panny Marie a stejně jako kostel Nejsvětější Trojice s klášteřem. Tentokrát řádu kapucínů.

Základní kámen klášteřa byl položen roku 1674 a o dva roky později zde našli domov první příslušníci řádu. Důležitý je pak rok 1681. Tehdy zde byla založena kaple Svaté chýše neboli Santa Casa. Vystavěna byla v sousedství klášteřa i kostela sv. Josefa, přičemž vysvěcení se jako u svatostánku uskutečnilo roku 1683. A roku 1703 byla obestavěna lorentánským ambitem.

Právě ke kopii domu Panny Marie, kde zároveň našla umístění zmíněná socha Madony, mířila procesí. A to do doby, než byla roku 1788 na základě josefinských reforem odsvěcena a nakonec roku 1829 nahrazena empírovou vilou, kde nyní sídlí dětský domov Loreta.

Nicméně ke kostelu sv. Josefa můžeme putovat dodnes – s vědomím několika svědectví, že návštěva tohoto místa poutníkům dodává velkou vnitřní sílu.

SPÁLOV

Ani po návštěvě kostela sv. Josefa poutník nemusí pouť po tamním regionu zakončit. Pouhých šestnáct kilometrů od Fulneku se totiž nachází městyš Spálov. První písemná zmínka pochází ze 14. století a v současnosti zde žije zhruba 900 obyvatel.

Za zmínku stojí i existence dnes již bývalého zámku a zapomínat nesmíme ani na kostel sv. Jakuba Staršího. A přestože i zde věřící člověk naplní svou duši, při návštěvě tohoto svatostánku, do dnešní podoby přestavěného roku 1734, je teprve na začátku cesty za poznáním tamního poutního místa.

Kostel sv. Jakuba Staršího ve Spálově

Dále by se měl vydat na sever od městyse, směrem ke Klokočůvku. Před touto vesnicí leží hluboké údolí tvořené stráněmi zarostlými stromy, kterým dělá společnost nedaleko proudící řeka Odra. Ta zde historicky tvoří zemskou hranici Moravy se Slezskem.

Právě v tomto údolí nám neujde podobnost s jeskyní Massabielle v Lurdech, podle kterých místo dostalo jedno z přizvísek. Pojmenování Moravské Lurdy je zde sice užíváno především kvůli léčivým účinkům vody, nicméně ani podobou Maria skála, Mariastein nebo také Panna Maria ve Skále či Skála Panny Marie za slavnějším poutním místem nepokulháva.

Tichému prostředí, přímo vybízejícímu k rozjímání a k rozhovoru s Bohem výlučně přes naše srdce (okouzlené přírodní krásou), dominuje kamenný oltář umístěný ve skále. Na něm, obklopena

květinami, stojí soška Panny Marie. K jejímu vypodobnění s malým Ježíškem v náručí vystoupáme po schůdkách, které doplňuje kříž.

Uzdravený voják

Historie poutního místa je bohatá na krásné příběhy. Hlavní role se v nich ujímá Panna Maria ve spojení s vodou – jako by právě ta byla (jako na jiných poutních místech) tím, co nás obyčejné poutníky tohoto světa s Bohorodičkou spojuje a co je zároveň prostředkem, kterým uzdravuje naše bolavá těla i srdce.

Vidíme to hned v prvním příběhu, který zároveň dal poutnímu místu vzniknout. Odehrál se na konci třicetileté války. Místem kolem skály s vyvěrajícím pramenem procházel voják. Raněný, vysílený, doprovázen strachem z nevyhnutelné smrti. Napil se zdejší vody a také se vroucně modlil k Panně Marii, aby se mohl vrátit k ženě a dětem. A právě Bohorodička se mu podle pověsti zjevila a skrze vodu ho uzdravila.

Zázrak se brzy dostal k uším a hlavně k srdcím dalších lidí. Do jeskyně, kde k události došlo, byl nedlouho potom zdejším mlynářem pořízen obraz Panny Marie. A k němu přicházeli první tamní poutníci. Ti zde zároveň prosili o uzdravení a ochranu těla i duše.

mčeného) zmizel, aniž by někdo věděl jak. To se stalo třikrát, přičemž jej lidé vždy našli v údolí ve skále u řeky Odry.

Věřící tedy pochopili, že Panna Maria si přeje, aby obraz zůstal právě zde. V 80. letech 19. století byl nicméně nahrazen, a to již zmiňovanou sochou Panny Marie držící malého Ježíška. Její zhotovení zadala Marie Futschiková u kamenosochaře z haličské obce Gurawa.

Další uzdravení

Výčet příběhů z tohoto poutního místa ale nekončí. Už jen proto, že roku 1848 zde spálovská vrchnost nechala vybudovat vanové lázně. A jedna z velkých událostí se ve Skále Panny Marie stala v relativně nedávné době, v březnu roku 1918.

Skvrnitý zápal plic – právě tuto nemoc lékař sdělil rodině rolníka Josefa Krále ze Spálova. Trpěla jí jejich pětiletá dcera Anička, s tím, že nemoc je závažná, s minimální šancí na uzdravení. A následující tři týdny, naplněné marnou snahou o léčbu, mu také daly za pravdu. Žádné prostředky totiž nezabíraly.

Vysoké horečky, přesahující 40 stupňů, a vysílení Aničku postupně doprovázely k nevyhnutelnému konci. Dýchala jen s námahou a už se čekalo na její poslední chvíli. Jenže Aniččina jedenáctiletá sestra Marie se modlila k Panně Marii

la a nemocná holčička si po třech dnech hladovění řekla o jídlo.

Marie běžela pro lékaře, který nejprve myslel, že mu jde oznámit smrt její sestry. Když si ale celý příběh vyslechl, souhlasil, ať nemocné dají najíst, a zanedlouho se na ni šel podívat. Prohlédl ji a nakonec konstatoval, že zlepšení stavu je nevysvětlitelné a musí pocházet z nějakého zázraku.

Zázraku, který nakonec vyvrcholil tím, že Anička se uzdravila úplně. Nikdo nepochyboval, že díky Panně Marii.

Voda jako spojení

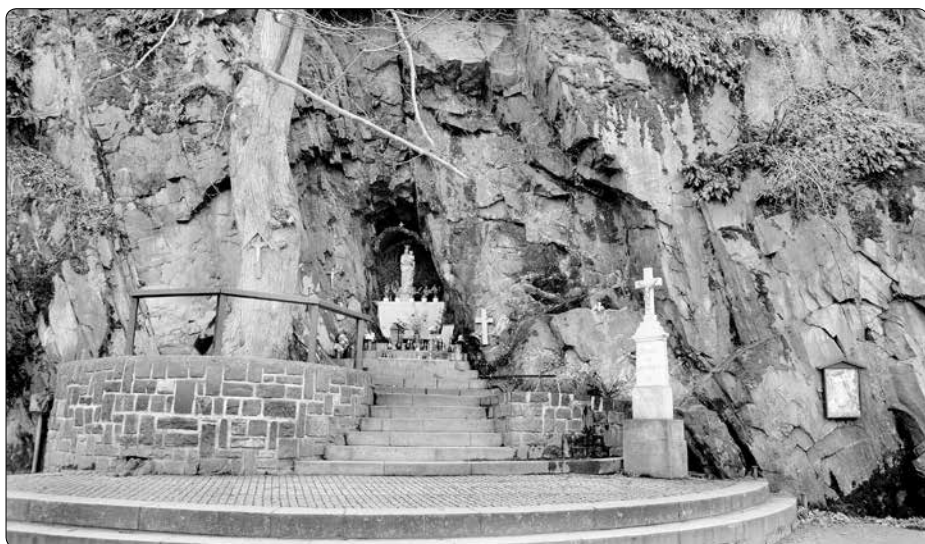
Oficiální poutě ke Skále Panny Marie se konají vždy 8. září. Poutníci sem ale pochopitelně přicházejí i jiné dny, kdy v osamění, obklopeni krásným prostředím přírody, naplňují své duše Boží přítomností.

A pochopitelně sem putují pro vodu. Ta však není zázračná pouze tím, že obsahuje léčivé prvky, ale hlavně tím, že „obsahuje“ Pannu Marii samotnou. A přináší ji nám. Bohorodička se tak dokáže dotknout našich srdcí i duší. A to doslova. Fyzicky, plně, jako kdyby stála přímo před námi.

To se nám ukazuje na mnoha místech. Na nich je ale potřeba mít na paměti jednu věc: nepít zázračnou vodu bez toho, abychom měli očištěná a otevřená srdce. Napitím k sobě Pannu Marii totiž pouze zveme, dál se ale dostane jen tehdy, když jsme pro ni s láskou a úctou otevřeni.

Mít pro ni připravené srdce. Je nějaký způsob? Například slzami. Vždyť co nás vede k Bohu především? Je to utrpení a naše bolesti. Právě tehdy se totiž k nebi utíkáme nejvíce a slzy – například takové, jaké ronil obraz Panny Marie Pomocné ve Fulneku – jako by byly tím klíčem.

Jako kdyby i skrze ně, přes bolesti a strasti, Panna Maria léčila naše duše i těla. Příkladem, že slzami se v trápeních spojujeme s jejím utrpením pod křížem. Tedy utrpením, kterým nám dává příklad a díky kterému nás zároveň v strastech drží za ruku a říká nám, že žádná bolest není tak silná, aby nešla překlenout. Už jen tím, že ona tu naši přijímá a nese ji také. Uzdravuje nás. Tím, že na žádnou bolest, překážku, výmol nejsme sami. Panna Maria, prosím, buď nám především v takových okamžicích stále nablízku. Svoji přítomností i svým příkladem.

Moravské Lurdy u Spálova

V těch dobách již v samotném Spálově stál kostel. Poté, co byl obnoven, našel v něm umístění obraz Panny Marie, přenesený ze skály. V příbězích se ovšem vypráví, že pokaždé z kostela (a to i ze za-

a jednoho rána se vydala pro vodu k poutnímu místu Skála.

Přinesla ji a rodina do ní namočila obklad. Aničce také dali vody napít. A za malou chvíli se stal zázrak. Horečka kles-

Jsme Boží děti

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

rukou by nebylo mnoho... A přesto je to datum, v kterém jsme byli spaseni a stali se Božími dětmi. Ti, kteří toto datum neznají, ať se zeptají svého kmotra, kmotry, tatínka, maminky, tety nebo strýce: „Kdy jsem byl pokřtěn? - Kdy jsem byla pokřtěna?“, a každoročně ať si je připomínají. Je to den, v němž jsme se stali Božími dětmi. [...]

Když totiž „přišla víra“ v Ježíše Krista (Gal 3,25), utvořily se radikálně nové okolnosti, jimiž vstupujeme do Božího synovství. Synovství, o kterém sv. Pavel mluví, již není ono všeobecné, zahrnující všechny muže a ženy jako syny a dcery jediného Stvořitele. Nikoli. V úryvku, který jsme vyslechli, prohlašuje, že jsme Božími dětmi skrze víru v Ježíše Krista (v. 26) - to je něco nového. Ono „v Ježíše Krista“ činí ten rozdíl. Nejenom Boží děti, jako všichni: všichni mužové a ženy jsme Božími dětmi, všichni, ať už mají jakékoli náboženství. Nikoliv. Nýbrž ono „v Kristu“ křesťany odlišuje a nastává jediné účasti na Kristově vykoupení a v nás ve svátosti křtu: takto se začíná. Ježíš se stal naším bratrem a svou smrtí a vzkříšením nás smířil s Otcem. Kdo s vírou přijímá Krista, ve křtu se obléká v něj a synovskou důstojnost, jak říká sedmdvacátý verš.

Svatý Pavel ve svých listech ke křtu vícekrát odkazuje. Pokřtění se podle jeho názoru účinně a reálně účastní na Ježíšově tajemství. V listě Římanům dokonce oznamuje, že křtem jsme byli ponořeni do Kristovy smrti a spolu s ní pohřbeni, abychom s ním mohli žít (srov. Řím 6,3-14). Zemřeli jsme s Kristem, byli jsme s ním pohřbeni, abychom s ním mohli žít. To je křestní milost: mít podíl na Ježíšově smrti a vzkříšení. Křest tedy není pouhý vnější obřad. Nikoli. Kdo jej přijímá, prochází hlubokou, nejnaternější změnou a získávají nový život, v němž se mohou obracet k Bohu a volat k němu: „Abba, Otče!“ [...] (srov. Gal 4,6)

Apoštol velice směle tvrdí, že totožnost přijatá ve křtu je zcela nová a převažuje nad etnicko-náboženskými rozdílnostmi. Vysvětluje, že „už není Žid nebo Řek“.

Mizí také sociální rozdíly: „Už není otrok anebo člověk svobodný, už není muž anebo žena.“ (Gal 3,28) Tyto řádky častokrát čteme příliš rychle, aniž bychom zachytili jejich revoluční význam. Napsat, že v Kristu „už není Žid anebo Řek“, se

pro Pavla rovnalo převratu v eticko-náboženském rámci. Žid měl kvůli své příslušnosti k vyvolenému národu v porovnání s pohanem výsadní postavení, jak to uvádí list Římanům v druhé kapitole, verších 17 a 20, a sám Pavel to potvrzuje (Řím 9,4-5). Neudivuje tedy, že toto nové apoštolovo učení může znít poněkud hereticky. „Ale jak to, všichni jedno? Jsme přeci rozdílní!“ Zní to trochu hereticky, ne? Také vyhlášení rovnosti mezi svobodným člověkem a otrokem otevírá převratné perspektivy. Ve starověké společnosti bylo toto rozlišení důležité, jelikož svobodní občané ze zákona požívali všech práv, zatímco otrokům nebyla přiznána ani lidská důstojnost. To se děje také dnes: mnozí lidé na tomto světě, miliony lidí, nemají právo na obživu, vzdělání, práci. Jsou to novodobí otroci, kteří žijí na periferiích a ze kterých všichni těží. Také dnes existuje otroctví, zamysleme se nad tím trochu a neupírejme těmto lidem jejich důstojnost. A konečně rovnost v Kristu překonává sociální rozdíly mezi dvěma pohlavími a nastoluje rovnost mezi mužem a ženou, tehdy revoluční, ale kterou je nezbytné opětovně dosvědčovat rovněž dnes. Také dnes je potřebné ji uznat, protože častokrát slyšíme projevy, které ženami pohrdají! [...] Měli

bychom si přečíst slova sv. Pavla: všichni jste jeden v Kristu Ježíši.

Jak je patrné, Pavel stvrzuje hlubokou jednotu, která panuje mezi všemi pokřtěnými, ať již náleží k jakémukoli stavu, ať jsou to muži či ženy: všichni jsou jedno, protože každý z nich se v Kristu stává novým stvořením. Každý rozdíl je druhořadý vzhledem k důstojnosti dětí onoho Boha, který svou láskou uskutečňuje pravou a zásadní rovnost. Skrze Kristovo vykoupení a přijatý křest jsme si všichni rovni: jsme Boží synové a dcery. Jsme jedno.

Bratři a sestry, jsme tedy povoláni k tomu, abychom co nejlépe žili novým životem, jehož základem je Boží synovství. Jsme jedno, protože jsme Boží děti, a jsme Boží děti, protože nás Ježíš Kristus vykoupil a do této synovské důstojnosti jsme vstoupili skrze křest. Také pro nás všechny je dnes rozhodující, abychom opětovně odkryli krásu Božího synovství a bratrství a sesterství mezi námi, protože jsme byli včleněni v Krista, který nás vykoupil. Mezi věřícími v Krista by neměly přebývat rozdíly a protiklady, vedoucí k odloučení. Jeden z apoštolů, v Jakubově listu, říká: „Dávejte si pozor, abyste lidem nestránili. Není správné, abyste vyhrazovali čestná místa těm, kteří na shromáždění - tedy na mši - přicházejí se zlatými prsteny na ruce a v pěkných šatech. A když pak vstoupí někdo chudíčký, který se sotva dokáže zakrýt oděvem, vykazujete ho dozadu.“ Častokrát nevědomky děláme tyto rozdíly, ačkoli jsme si všichni rovni. Naším posláním je spíše konkrétně naplňovat a projevovat povolání celého lidského rodu k jednotě (srov. *Lumen gentium*, 1). Na všem, co rozdíly mezi lidmi vyostřuje a často tak zapříčiňuje diskriminaci, již před Bohem nezáleží, díky spáse uskutečněné v Kristu. Rozhodující je víra konající na cestě jednoty, naznačené Duchem Svätým. Je naší odpovědností, abychom odhodlaně kráčeli po této cestě rovnosti, ovšem rovnosti podporované a učiněné Ježíšovým vykoupením. A nezapomeňte se, až se vrátíte domů, zeptat, kdy jste byli pokřtěni. Mějte pak stále toto datum na paměti a oslavujte ho.

Přeložila Jana Gruberová,
Česká sekce Vatikánského rozhlasu
(Redakčně upraveno)

Pondělí 8. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (29. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Klapka: S Eduardem Pechem **7:35** V pohorách po horách: Luční hora – Krkonoše **7:45** Dům ze skla?: S Hayatem Josefem Okamurou **8:45** Mladí salesiánští misionáři 2016 – Nový Zéland **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Kmochův Kolín 2019: Monsterkoncert blok B a FINÁLE **10:20** Když bolí duše: Psychózy I. **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Hledání skrytých svatých míst: Meteora **13:35** Pomoc má mnoho tváří: Diakonie ČCE **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Noční univerzita: Prof. MUDr. Jan Pirk – Pokusy lékařů na sobě pro pokrok medicíny [P] **15:10** Dobrá obec Dobrá **15:34** Nebe nad hlavou **16:00** V souvislostech **16:20** Outdoor Films s Jakubem Šedivým (104. díl): Prvoslezdy asijských řek na jakaku **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **18:20** S Hubertem do lesa: Lesní studánka **18:40** Funny Fellows na Mohelnickém dostavníku 2013 **19:00** Dokořán: Se sestrou Benediktou Hübnerovou **19:50** Přejeme si... **20:05** Ateliér užité modlitby [L] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín: Nové výzkumy v Milevsku [P] **21:20** Missio magazín: Říjen 2021 **21:45** Noemova pošta: Listopad 2021 **22:50** Harfa Noemova: Koncert Zürcher Sängerknaben – chlapeckého sboru **23:15** Naše peníze, jejich osud **0:15** Za obzorem **0:45** O Mysu dobré naděje **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 9. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (30. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** Bačkorám navzdory: Richardis, miluješ mne...? **6:40** Odkaz předků (3. díl): Ročov **6:55** Neboj se doplouat aneb Umění doprovázet (1. díl): O povolání ke službě **7:20** Flešbky – Godzone podcast **7:55** Poutníci času: S Pavlem Kuruštou **8:15** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Žeň objevů 2020, 3. díl **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** V souvislostech **9:40** Čas pro Malawi **10:25** Noční univerzita: P. doc. Stanislav Příbýl – Kauzy manželské nulity u církevního soudu **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Slovo, místo setkání **13:10** Muzikanti, hrajte **13:40** V pohorách po horách: Luční hora – Krkonoše **14:00** Za obzorem [L] **14:40** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (158. díl): Česká lidová píseň **16:05** Výpravy do divočiny: Zátoka nosatých opic **17:05** Mezi pražci (100. díl): Listopad 2021 **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **18:20** S Hubertem do lesa: Na srnky se nesahá **18:35** Animované biblické příběhy: Spravedlivý soudce **19:05** Turiec, region magických vod **19:30** Zpravodajské Noeviny: 9. 11. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Buon giorno s Františkem [L] **20:45** Příběh růžence: Nyní i v hodinu smrti náš **22:05** Symfonický koncert, 2. část: Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka 2021 [P] **22:55** Terra Santa News: 3. 11. 2021 **23:15** Za obzorem **23:50** František Derfler u stolu **0:40** Zachraňme kostely: Kostel sv. Archanděla Michaela v Jiříkově **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 10. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (31. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** Zpravodajské Noeviny: 9. 11. 2021 **6:45** Noční univerzita: Prof. MUDr. Jan Pirk – Pokusy lékařů na sobě pro pokrok medicíny **7:20** V pohorách po horách: Kralova Hoľa – Nízke Tatry **7:25** Jak potkávat svět (76. díl): Se Simou Martausovou **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Generální audience papeže Františka [L] **10:10** Srbsko: Semínko naděje **10:40** Poletuchy: Na skok okolo Hradiště **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Hosté naší milí: Rožnovské slavnosti 2019 **13:50** Hornolidečko – Valašské Příkazy **14:00** Za obzorem:

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Rita Kramerová o projektu Nedoušek [L] **14:35** Jak potkávat svět (87. díl): S Alfredem Strejčkem **16:00** Zpravodajské Noeviny: 9. 11. 2021 **16:25** Ateliér užité modlitby **17:25** Portréty krajiny **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Strýček Emu: Svatomartinské (povídání) **18:25** S Hubertem do lesa: Náčelník Dravec **18:40** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **18:45** Grotesky Bustera Keatona: Frigo na námulvách **19:05** Historie a současnost Matice svatohostýnské **19:30** Terra Santa News: 10. 11. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Večer chval (96. díl): Džeband [L] **21:10** Hledání skrytých svatých míst: Meteora **22:05** Noční univerzita: Mons. Zdenek Wasserbauer – Františkova vize života křesťana v dnešním světě **23:15** Továrna mezi vodami **23:55** Generální audience papeže Františka **0:20** Za obzorem: Rita Kramerová o projektu Nedoušek **0:50** V pohorách po horách: Ondřejník – Moravskoslezské Beskydy **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 11. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (32. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Misie slovenských salesiánů v Belgii **7:20** Terra Santa News: 10. 11. 2021 **7:40** Sestra Tereza Valsé Pantellini- místa a vzpomínky **8:15** Buon giorno s Františkem **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Mezi pražci (100. díl): Listopad 2021 **10:10** Noemova pošta: Listopad 2021 **11:15** V pohorách po horách: Kriváň **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Franz Liszt: Virtuóz hudby **13:35** Generální audience papeže Františka **14:00** SIGNÁLY AWARDS 2021 [L] **14:35** VOX IMAGINIS: „Deus semper maior“ **16:10** Zpravodajské Noeviny: 9. 11. 2021 **16:30** Svatá Anežka **16:55** V pohorách po horách: Luční hora – Krkonoše **17:05** Sakartvelo: Země pod Kavkazem **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Ovečky: 33. neděle v mezidobí [P] **18:40** S Hubertem do lesa: Záhada jezevčí nory **18:55** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **19:00** Večeře u Slováka: 33. neděle v mezidobí [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 11. 11. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře [L] **21:25** Dobrý voják Charlie **22:05** Pod lampou [P] **0:00** SIGNÁLY AWARDS 2021 **0:35** Zpravodajské Noeviny: 11. 11. 2021 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 12. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (33. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** Zpravodajské Noeviny: 11. 11. 2021 **6:50** Naše cesta: Salesiáni na Madagaskaru **7:25** Výpravy do divočiny: Orli se vrací **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Don Rua – nástupce **9:45** V pohorách po horách: Mosty u Jablunkova – Bílý Kříž, Moravské Beskydy **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín: Nové výzkumy v Milevsku **10:15** Ateliér užité modlitby **11:20** V pohorách po horách: Siná – Nízke Tatry **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Pod ostravským nebem: Zastavení v ostravských sakrálních stavbách **13:15** Procházka strážnickým parkem: MFF Strážnice 2019 **13:40** Benin – cesta návratu **14:00** Za obzorem: Manželé Bangovi, Mezinárodní den nevidomých [L] **14:35** Noční

univerzita: RNDr. Zuzana Šmídová – Bezlepková dieta – fakta a mýty **15:20** Putování Modrou planetou: Indonésie – země bez hranic **16:05** Zpravodajské Noeviny: 11. 11. 2021 **16:25** Enakolo: Svědectví o Lásce, milosrdenství a přátelství **17:10** Zachraňme kostely: Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **17:30** Magazín Mary's Meals **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **18:20** S Hubertem do lesa: Netopýří muž **18:35** Farní charita Starý Knín a nové formy péče o malé děti **18:45** Expedice Rembaranka 1969 **19:50** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Akce Kulak v 50. letech [L] **21:30** Dokonalá radost **22:05** Dekalog II.: Druhé přikázání **23:05** V pohorách po horách: Luční hora – Krkonoše **23:15** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Žeň objevů 2020, 3. díl **0:00** Za obzorem: Manželé Bangovi, Mezinárodní den nevidomých **0:30** 50 let Apollo **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 13. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (34. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** Hovory z Rekovic: Kamil Mrva **6:40** Velehradská zastavení: Díl 5. – Působení Tovaryšstva Ježíšova **6:53** Historie a současnost Matice svatohostýnské **7:18** Ve službě Šuárů **7:50** Mladí salesiánští misionáři 2016 – Nový Zéland **8:00** Sedmihlásky (151. díl): Dyby byla ptačkem **8:05** Strýček Emu: Svatomartinské (povídání) **8:15** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **8:40** Animované biblické příběhy: Spravedlivý soudce **9:15** Missio magazín: Říjen 2021 **9:40** Přežil jsem holocaust: Svědectví Ludka Eliáše **10:45** Flešbky – Godzone podcast [P] **11:20** Zpravodajské Noeviny: 11. 11. 2021 **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [L] **12:10** Pod lampou **14:20** Procházka strážnickým parkem: MFF Strážnice 2019 **14:45** Sedm divů v Těchově **15:20** S nikým bych neměnila **16:00** Mše svatá ke Světovému dni předčasně narozených dětí: bazilika sv. Petra a Pavla na Vyšehradě [L] **17:35** Víra do kapsy: Jak být dnes mystikem? **18:00** Hledání skrytých svatých míst: Olymp [P] **18:45** Dokořán: Se sestrou Benediktou Hübnerovou **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Dobrodružství před kamerou (27. díl) [P] **21:10** Grotesky Bustera Keatona: Když se Frigo žení [P] **22:15** V pohorách po horách: Lovosé – České středohoří [P] **22:25** Evangelium podle Lukáše **0:45** Můj chrám: Mgr. Andrea Růžičková, herečka a modelka v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně, Praha **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 14. 11. 2021

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (35. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** Nebe nad hlavou **6:45** Vezmi a čti: Říjen 2021 **7:00** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Žeň objevů 2020, 3. díl **7:45** Lurdský příběh: Píseň o Bernadettě **8:15** Večeře u Slováka: 33. neděle v mezidobí **8:40** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **10:05** Poutníci času: S Ludmilou Uhrovou [P] **10:30** Mše svatá z kaple Telepace [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:20** Muzikanti, hrajte **14:00** Dobrodružství před kamerou (27. díl) **15:00** Grotesky Bustera Keatona: Když se Frigo žení **16:05** Guyanská Diana **16:30** ARTBITR – Kulturní magazín: Nové výzkumy v Milevsku **16:40** Plastfáci útočí [P] **18:00** Sedmihlásky: U suseda zahradečka **18:05** Strýček Emu: Meduňka [P] **18:15** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **18:40** Animované biblické příběhy: Odpusť nám naše viny **19:10** V pohorách po horách: Čertův mlýn a Kněhyně – Beskydy **19:25** Na křídlech andělů **19:50** Přejeme si... **20:05** Gramofon (5. díl): aneb Hledáme písničku pro všední den [P] **21:10** Mezinárodní cena Trebbia 2021 [P] **22:50** Buon giorno s Františkem **23:35** Polední modlitba Sv. otce Františka **23:55** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:35** Santiago Gapp **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 8. 11. o 20:15 hod.:

A teraz čo? (Mám dávať desiatky?)

Musím dávať z každej výplaty desiatok cirkvi? Keď tak nerobím, Boh ma za to potrestá? S o. Rastislavom Kršákom, SVD.

Utorok 9. 11. o 17:00 hod.: Posvätné miesta

kresťanskej viery / Yardenit – miesto krstu Pána (dokumentárny cyklus)

Na severe Izraela, na brehoch rieky Jordán a z druhej strany susediac s brehmi Galilejského mora, sa nachádza miesto Yardenit, na ktorom si pútnici donedávna pripomínali Ježišov krsť.

Streda 10. 11. o 20:45 hod.:

Semienka nádeje

(Príhovor v katedrále sv. Martina)

V katedrále sv. Martina sa Svätý otec počas svojej návštevy Slovenska prihovoril biskupom, kňazom, rehoľníkom, seminaristom a katechétom. Vyzval k slobode, kreativite a dialógu. Zároveň povzbudil biskupov a kňazov, aby sa nebáli formovať ľudí tak, aby mali zreľý a slobodný vzťah k Bohu. Ako pretaviť slová pápeža do praxe každodennosti?

Štvrtok 11. 11. o 16:06 hod.:

Pavol VI., nepochopený pápež (dokument)

Dokument rozpráva o tom, ako pápež čelil tieňom nielen 2. svetovej vojny, ale aj vojne vo Vietname, ktorá rozdeľovala svet aj názory v Cirkvi samotnej.

Piatok 12. 11. o 18:40 hod.:

Putovanie s TV LUX (Staré Hory)

Putovanie do baziliky Navštívenia Panny Márie na Starých Horách a ku Studničke s fr. Brunom Donovalom OP, a o. Jurajom Drobným.

Sobota 13. 11. o 18:00 hod.: Trnavská novéna

Priamy prenos svätej omše.

Nedeľa 14. 11. o 16:15 hod.:

Svätá Brigita Švédska 1/2 (film)

Manželka. Matka. Mystička. Svätica. Svätá Brigita Švédska, rehoľníčka zo 14. storočia, spolupátrónka Európy, jedna z najplodnejších katolíckych osobností. Tento pôvodný hraný dokumentárny film z EWTN nám priblíži jej život a výnimočné povolanie ako vzor modlitby a lásky.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

6. – 13. LISTOPADU 2021

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 7. 11.		PO 8. 11.		ÚT 9. 11.		ST 10. 11.		ČT 11. 11.		PÁ 12. 11.		SO 13. 11.			
Antifona	1136	1262	1150	1278	1637	1854	1734	1953	1587	1792	1708	1924	1741	1961		
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	783	881	786	884	786	884		
Ranní chvály:																
Hymnus	1136	1263	1151	1279	1638	1854	1734	1953	1723	1941	1708	1925	1314	1796		
Antifony	1137	1264	1151	1279	1639	1855	1183	1313	1587	1792	1214	1347	1229	1797		
Žalmy	1137	1264	1152	1280	813	914	1183	1313	813	914	1214	1347	1229	914		
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1155	1283	1639	1855	1735	1954	1587	1793	1710	1926	1743	1797		
Antifona k Zach. kantiku	725	818	1155	1284	1639	1856	1586	1791	1588	1793	1710	1927	1315	1797		
Prosby	1140	1268	1155	1284	1640	1856	1724	1943	1724	1943	1711	1927	1744	1963		
Závěrečná modlitba	725	818	1156	1284	1640	1857	1586	1791	1588	1793	1589	1795	1315	1797		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1141	1269	1156	1285	792	890	1187	1318	1203	1335	1219	1353	1233	1369		
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1641	1857	1190	1322	1206	1338	1221	1356	1236	1372		
Závěrečná modlitba	725	818	1159	1288	1640	1857	1191	1322	1206	1339	1222	1356	1236	1372		
Nešpory:																
	SO 6. 11.															
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1160	1290	1642	1859	1736	1955	1727	1946	1714	1932	807	907
Antifony	1133	1259	1146	1274	1161	1290	1643	1859	1193	1324	1588	1793	1224	1358	808	908
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1643	1860	1193	1324	1729	1947	1224	1359	808	908
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1164	1294	1646	1863	1737	1956	1588	1794	1717	1934	810	911
Ant. ke kant. P. M.	725	818	725	819	1164	1294	1647	1863	1586	1791	1589	1794	1717	1935	726	819
Prosby	1135	1261	1149	1277	1165	1294	1647	1863	1731	1950	1731	1950	1718	1936	811	911
Záv. modlitba	725	818	725	818	1165	1295	1640	1857	1586	1791	1588	1793	1589	1795	726	820
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 7. 11. – 32. neděle

v mezidobí

1. čt.: 1 Král 17,10–16
 Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10
 Odp.: 1 (*Duše má, chval Hospodina! Nebo: Aleluja.*)
 2. čt.: Žid 9,24–28
 Ev.: Mk 12,38–44

Pondělí 8. 11. – ferie

1. čt.: Mdr 1,1–7
 Ž 139(138),1–3.4–6.7–8.9–10
 Odp.: 24b (*Ved' mě, Hospodine, cestou odvěkou!*)
 Ev.: Lk 17,1–6

Úterý 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

1. čt.: Ez 47,1–2.8–9.12
 nebo 1 Kor 3,9c–11.16–17
 Ž 46(45),2–3.5–6.8–9
 Odp.: 5 (*Proudý bystřín jsou k radosti Božímu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)
 Ev.: Jan 2,13–22

Středa 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

1. čt.: Mdr 6,1–11
 Ž 82(81),3–4.6–7
 Odp.: 8a (*Povstaň, Bože, sud zemi!*)
 Ev.: Lk 17,11–19

Čtvrtek 11. 11. – památka sv. Martina

1. čt.: Mdr 7,22–8,1
 Ž 119(118),89.90.91.130.135.175
 Odp.: 89a (*Navěky, Hospodine, trvá tvé slovo.*)
 Ev.: Lk 17,20–25

Pátek 12. 11. – památka sv. Josafata

1. čt.: Mdr 13,1–9
 Ž 19(18),2–3.4–5
 Odp.: 2a (*Nebesa vypravují o Boží slávě.*)
 Ev.: Lk 17,26–37

Sobota 13. 11. – památka sv. Anežky České

1. čt.: Mdr 18,14–16; 19,6–9
 Ž 105(104),2–3.36–37.42–43
 Odp.: 5a (*Pamatujte na divy, které učinil Hospodin. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Lk 18,1–8

MODLITBY

LÁSKA DOSÁHNE AŽ NA ONEN SVĚT • MODLITBY ZA ZEMŘELÉ
Sestavil Pavel Mareš • Nihil obstat a text o odpustcích P. doc. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Praktická modlitební knížka nabízející: základní modlitby, které se může každý pomodlit na hřbitově, v kostele nebo doma; útěšné modlitby a texty Starého a Nového zákona; modlitby za zemřelé z různých pramenů a k různým příležitostem; poučení o odpustcích jako plodech našeho pokání; povzbuzující citáty o životě a smrti, přítomnosti a věčnosti.

*Karmelitánské nakladatelství
 Brož., 130x 180 mm, 40 stran, 55 Kč*

TEOLOGIE, KATECHEZE

KATECHEZE I • PROKATECHEZE A KATECHEZE 1-11
Kyrillos z Jeruzaléma • Překlad z řečtiny a poznámky Markéta a Pavel Dudzikovi • Úvodní studie Pavel Dudzik • Odpovědná redaktorka Dagmar Kopecká • Recenzenti doc. David Vopřada a Dr. et dr. Irena Zachová

Desátý svazek edice *Patristika* přináší první část předkřesťanských katechezí Kyrilla (v české podobě Cyrila) z Jeruzaléma. Jedná se o nejstarší nám dochované přípravy na křest, přednesené v chrámu Božího hrobu v polovině 4. století. Kateche-

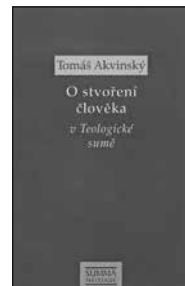
ze, jejichž cílem bylo připravit dospělé kandidáty křtu k přijetí iniciačních svátostí, jsou založeny na postupném výkladu jednotlivých částí vyznání víry, které bylo tehdy v Jeruzalémě užíváno a jež není zcela totožné s vyznáním níkajsko-konstantinopolským. Dávají nám nahlédnout do tehdejší podoby předkřesťanské formace a odhalují teologické i pastorační důrazy jeruzalémského biskupa. Kyrillos své promluvy prokládá celou řadou citátů z Pisma svatého a odkazů na známé i méně známé biblické příběhy, s jejichž pomocí se snaží uvést své posluchače na cestu křesťanského života.

Krystal OP • Váz., 135x210 mm, 208 stran, 260 Kč

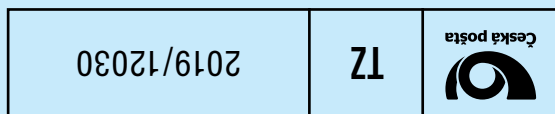
O STVOŘENÍ ČLOVĚKA V TEOLOGICKÉ SUMĚ
Tomáš Akvinský • Překlad, úvodní studie a poznámky Tomáš Machula • Odpovědná redaktorka Eva Fuchsová • Odborná recenze Daniel Novotný, PhD., a prof. Peter Volek, PhD.

V této části *Teologické sumy* (STh I, q. 90–102) Tomáš Akvinský pojednává o člověku v situaci před prvním hříchem. Nejprve se zabývá stvořením prvního muže s ohledem na jeho duši a tělo, poté stvořením první ženy pro muže, dále popisuje účel stvoření člověka a vysvětluje, co to znamená, že byl stvořen k obrazu Božímu. Věnuje se také otázkám ohledně intelektu prvního člověka, stavu milosti, rozebírá vztahy mezi lidmi navzájem a jejich vztah k ostatnímu stvoření, dále otázku nesmrtnosti, plzeň a místa přebývání, tj. ráje. Jedná se o vyváženou syntézu, která stojí na empirickém východisku, je věrná biblickému textu a nepomíjí teologickou tradici.

*KRYSTAL OP, s.r.o.
 Brož., 130x205 mm, 164 stran, 200 Kč*

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
 Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
 Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

779 00 Olomouc
 Dolní nám. 24
 Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolok, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcebiskskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; podávání novinových zásilek: Registráční značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek (jako povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.